

RPO psykisk hälsa

13/5 2026 Nässjö

Dagordning

2025-05-13 kl. 09.15-14.30

1. Presentation och föregående mötesanteckningar, uppföljning av beslut
2. Aktuella frågor
3. Nationell information
5. Lägesrunda
6. Dialog VIP autism

LUNCH

7. RAG stöd-och behandling
8. Proposition ”En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk/beroende och andra psykiatriska tillstånd”.

Föregående mötesanteckningar, uppföljning av beslutade punkter, aktuella frågor

- [Mötesanteckning RPO 2026-03-19](#)
- [VIP migrering](#) – synpunktinhämtning: Skadligt bruk/beroende, Autism, ADHD.
- Remissvar NHV NR Könsdysfori
- RAG ätstörning – avslutad
- Ordförandeskap 2027-2028
- Ny repr i RPO AU: Ioana Peterson

Nationell information

Nationellt programområde psykisk hälsa

Nätverk för ledning och styrning

Aktuell information från nationella arbetsgrupper /Yrkesresan

Aktuell information SKR-nätverk Beroende i region och kommun

I den mån som informationspunkten skulle kunna leda till ett gemensamt projekt eller gemensam strategi ska detta tydliggöras av föredragshållaren.

10 min per punkt

Region	Ansvar
Region Stockholm	Region Stockholm
Region Västra Götaland	Region Västra Götaland
Region Östergötland	Region Östergötland
Region Jönköping	Region Jönköping
Region Kalmar	Region Kalmar
Region Blekinge	Region Blekinge
Region Skåne	Region Skåne
Region Halland	Region Halland
Region Västmanland	Region Västmanland
Region Gästrikland	Region Gästrikland
Region Uppsala	Region Uppsala
Region Norrbotten	Region Norrbotten
Region Västerbotten	Region Västerbotten
Region Lappland	Region Lappland

Nationellt programområde psykisk hälsa

NPO sammanträde, 2026-03-23/24

- [Migrering av vård- och insatsprogram | Kunskapsstyrning vård | SKR](#)
- [VIP Autism](#) lanserades 1 april 2026. Behov av GAP-analyser – fortsatt arbete i verksamheter.
- Kommande remisser/synpunktsinhämtning i september;
 - Kliniska kunskapsstöd**
 - Adhd (sannolikt remiss)*
 - Ätstörning (remiss)*
 - Ångestsyndrom (synpunktsinhämtning)*
 - Skadligt bruk och beroende av alkohol (synpunktsinhämtning)*
 - Skadligt bruk och beroende av narkotika (synpunktsinhämtning)*

Nationellt programområde psykisk hälsa

Uppdrag	Ansvar
Uppdrag 1: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 2: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 3: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 4: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 5: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 6: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 7: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 8: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 9: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa
Uppdrag 10: Utvärdera och utveckla nationella riktlinjer för psykiatrisk vård. Detta inkluderar att identifiera behov, genomföra behovsanalyser och utvärdera befintliga riktlinjer. Ansvar: Nationellt programområde psykisk hälsa.	Nationellt programområde psykisk hälsa

- Beslut om användning av begrepp ”slutenvård” i nationella kunskapsstöd
- Behovsanalyser genomförs under 2026 gällande eventuell uppstart av NAG Suicidprevention och NAG Rättspsykiatri.
- Samverkan med Socialstyrelsen i många olika sammanhang och grupperingar; bland annat gällande översättning av ICD-11, utredning om nationell vårdförmedling inom psykiatrin, tillgång till psykiatrisk vård för barn och unga placerade utanför hemmet m.m.
- Från delar till helhet (mer information under punkten i eftermiddag).

Inbjudningar

[Unga som självskadade – hur hjälper vi dem på bästa sätt? - Socialstyrelsen](#)

Datum 29 maj – 2026, Tid 12:00 - 12:50

Spridning i samverkan – Gemensamt lärtillfälle

[Länk till mer information och anmälan](#)

28 maj, kl. 10.00-12.00 (digitalt)

Nomineringar

[NAG Självskadebeteende](#) – ordförande (Sydöstra)

[NAG Generisk modell för rehabilitering och delar av försäkringsmedicinskt arbete](#)

Spridningssatsning - effektivitetsdelegationen

SKR - NÄTVERK FÖR LEDNING OCH STYRNING

23–24 april 2026

1 SAMMANHÅLLEN VÅRD 2028

Proposition:

“En mer sammanhållen vård vid skadligt bruk, beroende och andra psykiatriska tillstånd”

Ikraftträdande:
1 januari 2028

2 PSYKIATRIN I SIFFROR

2026 = omställningsår

- Förlängd svarstid
- Omarbetade frågeställningar

3 TILLGÄNGLIGHET & STYRNING

- Rutiner och riktlinjer framtagna
- Ej accepterat av samtliga regioner
- Eventuellt beslut av AU

4 UTVECKLING & FRAMTID

FOU:

Naloxonlivräddare via SMS och 112.

Vilka områden ska SKR prioritera 2027?

- Primärvård – stegvis vård
- Barn och unga i samhällets vård
- Rättspsykiatri
- Samsjuklighet

SKR:s roll?

Ny vårdform för SIS och regionerna i samverkan:

- SIS får eget hälso- och sjukvårdsuppdrag
- Initiera SIP

Samverkan SKR + socialchefer + psykiatrichefer:

- Barn och unga med särskilda vårdbehov
- Rättspsykiatri
- Samsjuklighet

KVÅ-KODER

Årlig konferens
13–14 oktober

KVÅ-koder som alternativ till traditionella kvalitetsregister

Lokala anvisningar “KVÅ-kods ogräsbekämpning”

Anpassning till ny forskning av KVÅ-kod för suicidriskbedömning

Kunskapsdriven vård

Tillgänglig för alla

Tillsammans gör vi skillnad

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Lägesrunda per län

Paus

Dialog VIP autism – Marita Holm Löv

[Råd till dig som är ung - 1177](#)

Lunch kl 12-13

RAG kompetensförsörjning (max 30 min)

Anida Elik, RÖ

Martin Alexandersson, RKL

Åsa Melkersson, RJL

Annika Lundell, RÖ

En Sammanhållen Vård: Framtidens Stöd vid Samsjuklighet

REGIONER
(Hälsa- och sjukvård)

KOMMUNER
(Socialtjänst)

Regeringen föreslår en historisk reform där regionerna tar ett helhetsansvar för medicinsk behandling, terminologin moderniseras och samverkan mellan kommun och region blir lagstadgad.

TYDLIGARE ANSVAR OCH MODERNISERAD LAGSTIFTNING

Regionerna tar över behandlingsansvaret

Regionerna får ett samlat ansvar för all medicinsk vård och behandling vid skadligt bruk och beroende.

Från "Missbruk" till "Skadligt bruk"

Ordet missbruk ersätts med "skadligt bruk och beroende" för att minska stigmatisering och spegla en medicinsk förståelse.

Lagändringarna träder i kraft 1 juli 2027

Den nya lagstiftningen och de organisatoriska förändringarna föreslås gälla fullt ut från detta datum.

SAMVERKAN MED INDIVIDEN I CENTRUM

Ny lag om samordnad vård- och stödverksamhet

Kommuner och regioner ska gemensamt bedriva verksamhet för personer med omfattande behov av samordnade insatser.

Obligatorisk individuell plan (IP)

Vid placering på HVB-hem måste en plan upprättas inom fyra veckor, annars kan regionen bli ersättningskyldig.

En personlig vård- och stödsamordnare

Varje individ i den samordnade verksamheten ska ha en utsedd person som koordinerar alla hälso- och socialtjänstinsatser.

ANSVARSFÖRDELNING OCH KOSTNADER (SAMORDNAD VERKSAMHET)

Frågor och medskick

Samordning: Vad innebär samordnad vård i vår vardag – konkret?
Var brister samverkan idag (mellan psykiatri, primärvård, socialtjänst?)

Ansvar: Är det tydligt vem som ansvarar för vad i dagens system?
Hur påverkas vi av att regionen får ett tydligare ansvar för behandling?
Vad innebär det att behöva samordna vård med annan psykiatrisk vård?

Individuella planer: Vilka organisatoriska hinder ser vi?

Ny lag om gemensam verksamhet: hur skulle en sådan verksamhet fungera hos oss? Vilka organisatoriska hinder ser vi?

Stigma/attityder: vad betyder det att gå ifrån "missbruk" till "skadligt bruk och beroende"?

Anhöriga: hur fångar vi upp närstående idag? Hur kan vi bli bättre på att uppmärksamma barnen?

Implementering: Vad blir svårast att förändra i vår verksamhet? Vad behöver vi göra redan nu inför 2028?

Framtidens Samordnade Vård: Vägen mot 2028

Tydligare Ansvar och Nya Perspektiv

Regionen får ett tydligare behandlingsansvar

Ett stärkt medicinskt ansvar ska säkerställa att patienten får rätt vård oavsett huvudman.

Från "missbruk" till "skadligt bruk och beroende"

Ett språkligt skifte för att minska stigma och betona tillståndets medicinska natur.

Fokus på anhöriga och barnen

Verksamheter måste bli bättre på att identifiera och stödja närstående, med särskilt fokus på barn.

Vägen till Implementering 2028

Bryt ner organisatoriska hinder för individuella planer

Samordningen kräver att hinder mellan psykiatri, primärvård och socialtjänst elimineras.

Ny lagstiftning möjliggör gemensam verksamhet

Nya lagar ger verktyg för att skapa integrerade verksamheter över organisationsgränserna.

Förberedelserna krävs redan nu

Att identifiera vad som är svårast att förändra är det första steget inför 2028.

2028

Länkar till processtöd och mallar

- [Processbeskrivningar och mallar för remisser, handlingsplaner, rapporter och nomineringar](#)
- [Kunskapsrådets webbsida](#)
- [kunskapsstyrningvard.se](#)
- [Prenumerera på nationella nyheter om kunskapsstyrning](#)

www.sydostrasjukvardsregionen.se

Psykisk hälsa - Sydöstra sjukvårdsregionen (sydostrasjukvardsregionen.se)

www.vardochinsats.se

www.lanseringvipsydostra.se